

door
Bert Wolters

Grenzeloos vindingrijk

Vaak wordt bij vindingrijkheid gewezen naar kinderen voor wie alles nog mogelijk is en die daardoor met verrassende vindingen komen. Waarom kunnen veel mensen dat niet meer als ze groot zijn?

Structuur

Als kind leer je de wereld om je heen steeds beter kennen en leer je die wereld in te delen in eenheden die je kunt onderscheiden van andere eenheden. Je leert structuur aan te brengen waarbinnen de verschillende eenheden een bepaalde groep vormen. Zo is voor een kind alles wat rijdt in eerste instantie een auto. Later leren kinderen dat er verschillende soorten rijdende voertuigen zijn en worden begrippen als vrachtauto en bus onderscheidende eenheden. Hoe kleiner echter de eenheid, hoe meer er buiten die eenheid valt. Door de onderscheidende eigenschappen van de eenheid wordt duidelijk dat een andere eenheid niet hetzelfde kan. Elke eenheid heeft zijn grenzen. Zo kan een bus geen zand vervoeren en een kiepauto geen mensen.

Structuur is erg handig om de wereld om je heen op een ordelijke manier te kunnen beheersen. Je moet er niet aan denken dat alles wat je om je heen ziet als structuurloze informatie op je afkomt. Als alle mensen die je op een feestje tegenkomt alleen maar mensen zijn, zonder structuur als familie, ooms, tantes, vrienden, enz. dan wordt het waarschijnlijk een chaos in je hoofd. Structuur kan echter ook je combinatie-mogelijkheden beperken als je alleen

maar binnen de structuur blijft kijken. Elke indeling is namelijk gebaseerd op een beperkt aantal eigenschappen, waarbij een aantal andere eigenschappen buiten beschouwing wordt gelaten. Vindingrijkheid kijkt over de grenzen van de eenheid heen en kijkt naar toepasingsmogelijkheden voor bepaalde knelpunten.

Vraag

Vindingrijkheid begint met de vraag 'Hoe...?'. Soms komt die vraag van iemand anders, soms stel je jezelf die vraag. Je zoekt een oplossing voor een situatie die je wilt verbeteren; een knelpunt. Als je geen knelpunt ervaart, hoef je dat niet op te lossen. Het knelpunt probeer je dan eerst zo nauwkeurig mogelijk te bepalen. Een veel gebruikte methode hiervoor is een aantal keren achter elkaar 'waarom' vragen (Waarom loopt de machine steeds vast? Omdat de stop doorslaat. Waarom slaat de stop door? Omdat de machine overbelast raakt. Waarom raakt de machine overbelast? ..., enz.) Dit onderdeel is erg belangrijk, want je hebt er weinig aan als je een prachtige vinding hebt bedacht voor een niet bestaand probleem.

Onderdelen

Bestaat vindingrijkheid niet vooral uit het combineren van elementen die nog niemand eerder gecombineerd heeft? Daarbij kijk je naar bruikbare eigenschappen van die elementen in plaats van naar de grenzen ervan, of 'het geheel'. Je kunt een oude wekker zien, maar je

kunt ook kijken naar alle draaiende onderdelen en nadenken over wat je met een gemotoriseerde draaiende beweging kunt doen.

Voor vindingrijkheid is het wel belangrijk over een groot referentiekader te beschikken. Hoe meer onderdelen je tot je beschikking hebt, hoe groter de kans dat er het juiste onderdeel bij zit. Denk aan de uitspraak: 'Voor een timmerman is elk probleem een spijker.' Als hij echter ook schroeven en lijm in zijn gereedschapskist heeft kan hij ook andere bevestigingsmethoden toepassen en problemen oplossen waar de spijker niet gebruikt kan worden.

Nieuwsgierigheid

Volgens mij is echter het belangrijkste ingrediënt van vindingrijkheid een grote nieuwsgierigheid naar 'hoe dingen werken.' Zet een paar uitvinders bij een nieuw apparaat en ze willen het het liefst meteen demonteren om te zien hoe het in elkaar zit. En als ze vinden dat iets op een andere manier beter kan, dan zullen ze het vertellen. Het is een bepaalde manier van kijken naar de wereld om je heen en een grote oplossingsgerichtheid. Je moet je ook een beeld kunnen vormen van wat er gebeurt als je bepaalde elementen met elkaar combineert. Kun je dat leren of is het aangeboren?

Google

Zoeken op 'vindingrijkheid' op Google levert in eerste instantie veel definities op, maar weinig inhoudelijke artikelen over wat vindingrijkheid nu eigenlijk is. Ik ben dan nieuwsgierig naar de redenen waarom er weinig over geschreven lijkt te worden, maar dat zal wel 'beroepsdeformatie' zijn.

Wouter weg?

Wouter neemt afscheid; een bijzonder vindingrijk iemand die velen heeft geholpen met praktische oplossingen en deskundig advies. De NOVU zonder Wouter? Daar moeten ze toch een oplossing voor kunnen vinden?

'Vindingrijkheid: combineren van onderdelen die nog niemand eerder heeft gecombineerd.'